

ความรู้พื้นฐานด้านหลักสูตร

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สรุปความหมายของหลักสูตร และปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตร
2. อธิบายรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรแต่ละแบบและนำไปใช้ในการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรได้
3. ระบุคุณลักษณะและองค์ประกอบในการพัฒนาหลักสูตรของแต่ละรูปแบบ และใช้แนวคิดนวัตกรรมในการพัฒนาหลักสูตรได้
4. อธิบายรูปแบบการประเมินหลักสูตรแต่ละแบบได้
5. ระบุคุณลักษณะและองค์ประกอบในการประเมินหลักสูตรของแต่ละแนวคิดได้

ทดสอบความเข้าใจ

1. ข้อใดคือความหมายของหลักสูตร
 - ก. ประสิทธิภาพทั้งหมดที่โรงเรียนจัดให้นักเรียน
 - ข. รายวิชาหรือเนื้อหาวิชาที่นักเรียนจำเป็นต้องเรียน
2. ปรัชญาการศึกษานำมาใช้ประโยชน์โดยตรงได้ดังข้อใด
 - ก. กำหนดวิธีการสอนและเนื้อหาสาระการเรียนรู้
 - ข. กำหนดเป้าหมายและจุดหมายของการศึกษา
3. ข้อใดคือสมรรถนะสำคัญที่มุ่งให้เกิดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551
 - ก. ความสามารถในการคิดแก้ปัญหา
 - ข. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

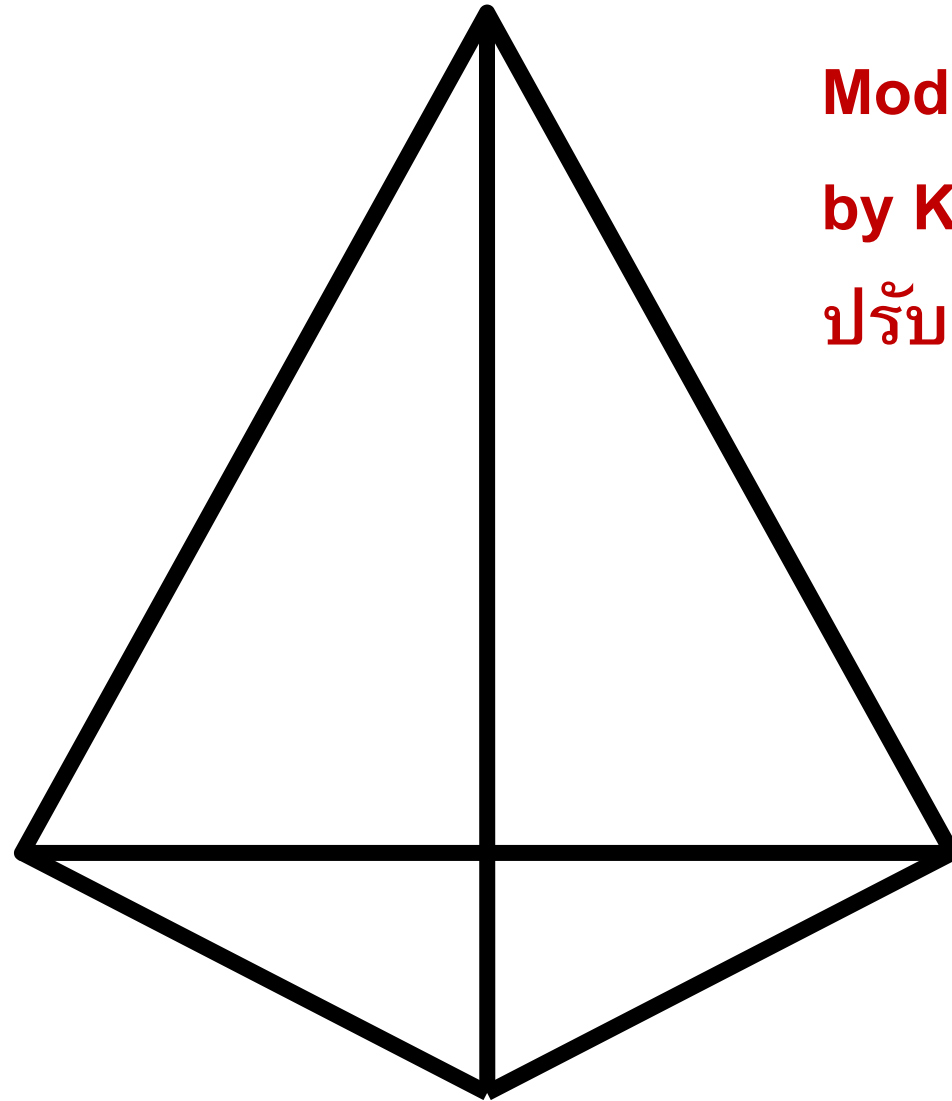
ทดสอบความเข้าใจ

4. หลักการของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 เกี่ยวข้องกับข้อใด
 - ก. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน
 - ข. เน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีสติปัญญา
5. ข้อใดเกี่ยวข้องกับการมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้สำรวจความถนัดและความพอใจของตนเอง
 - ก. การจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนปลาย
 - ข. การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
6. ข้อใดไม่ใช่คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551
 - ก. มีวินัย อย่างพอเพียง
 - ข. ซื่อสัตย์ รักในการทำงาน

Curriculum Objectives

Model suggested
by Kerr (1968)
ปรับมาจาก Tyler

Knowledge

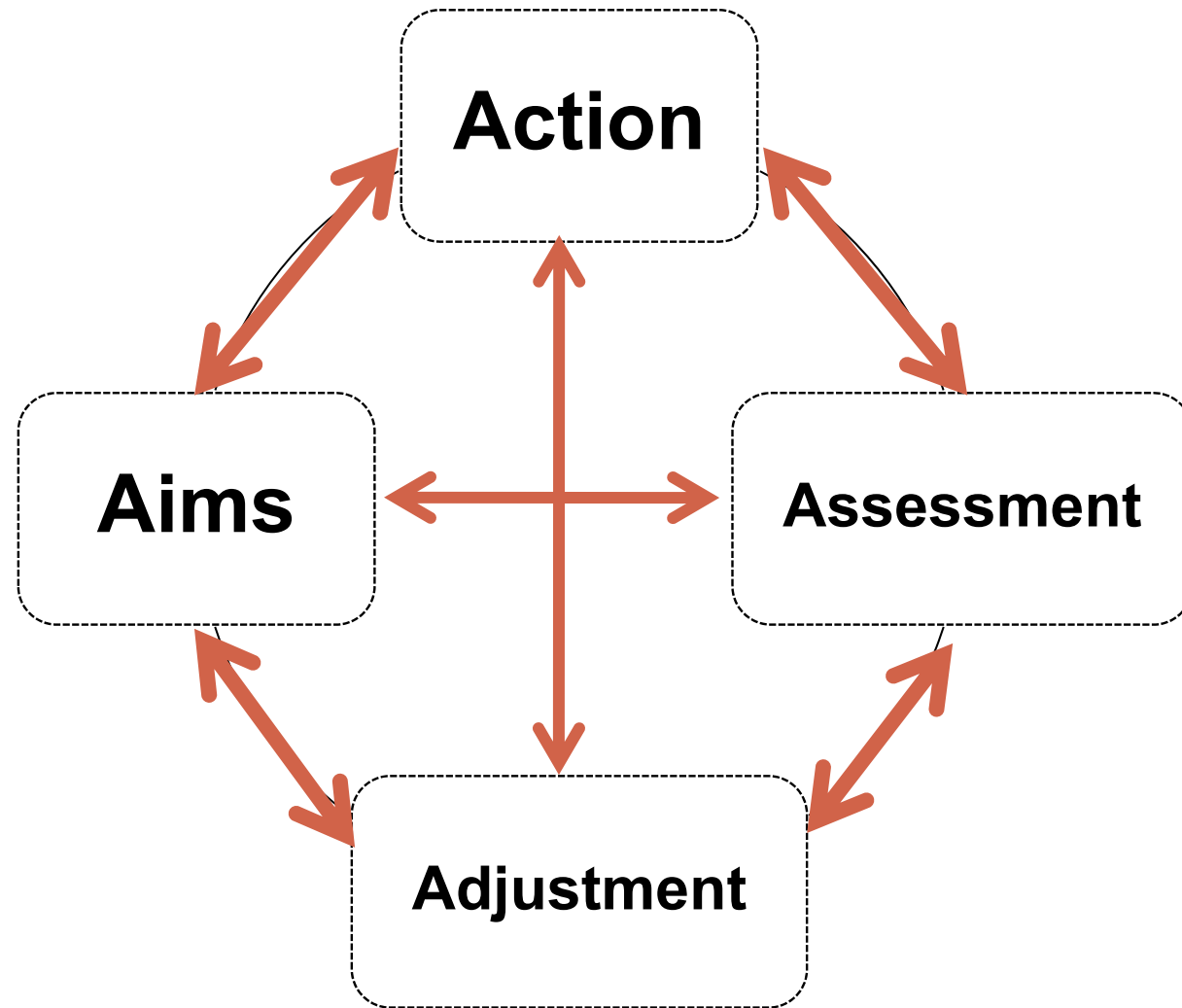

Learning experiences

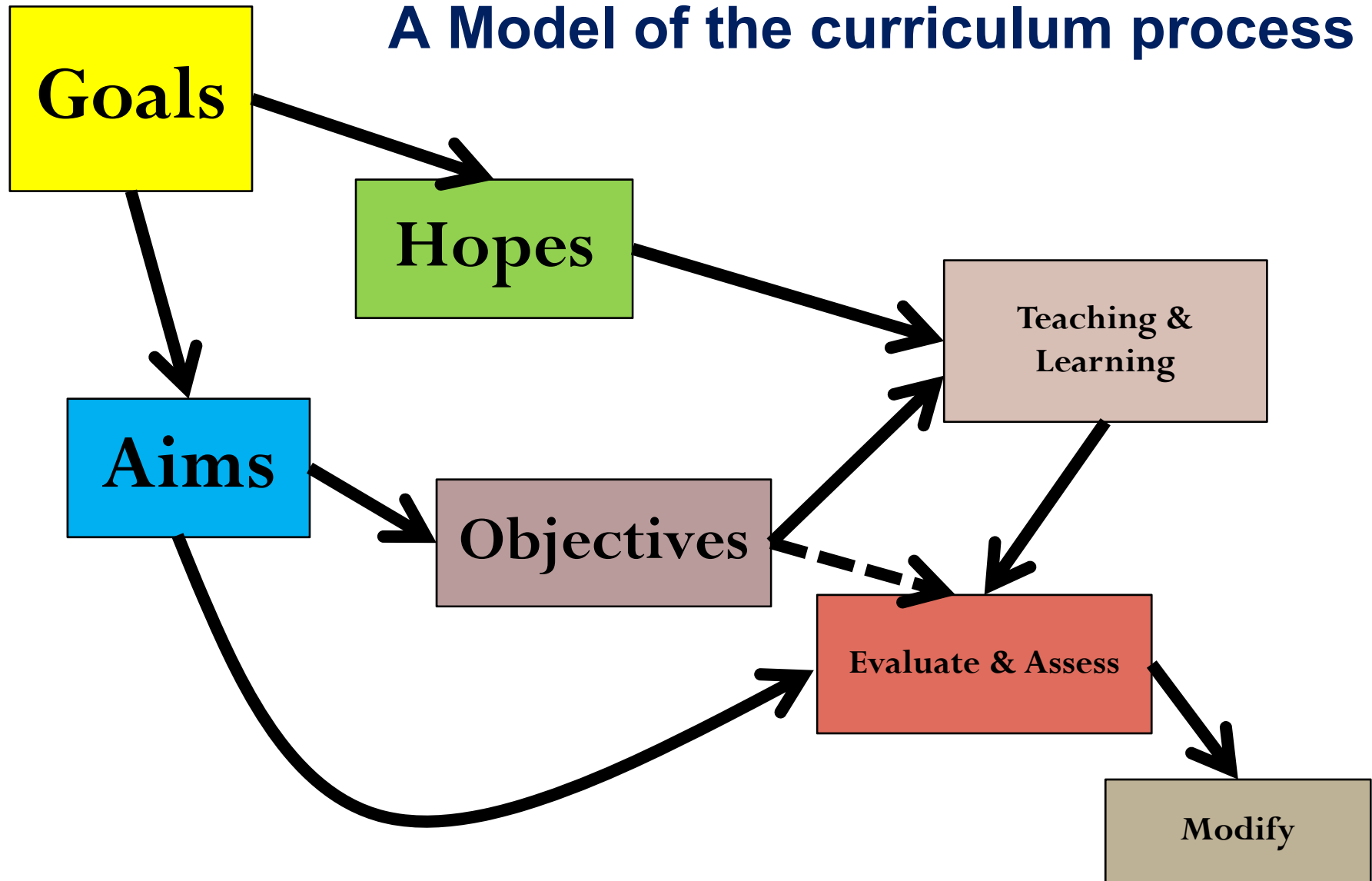
?

Halliwell's (1968) 4A's ปรับมาจาก Tyler

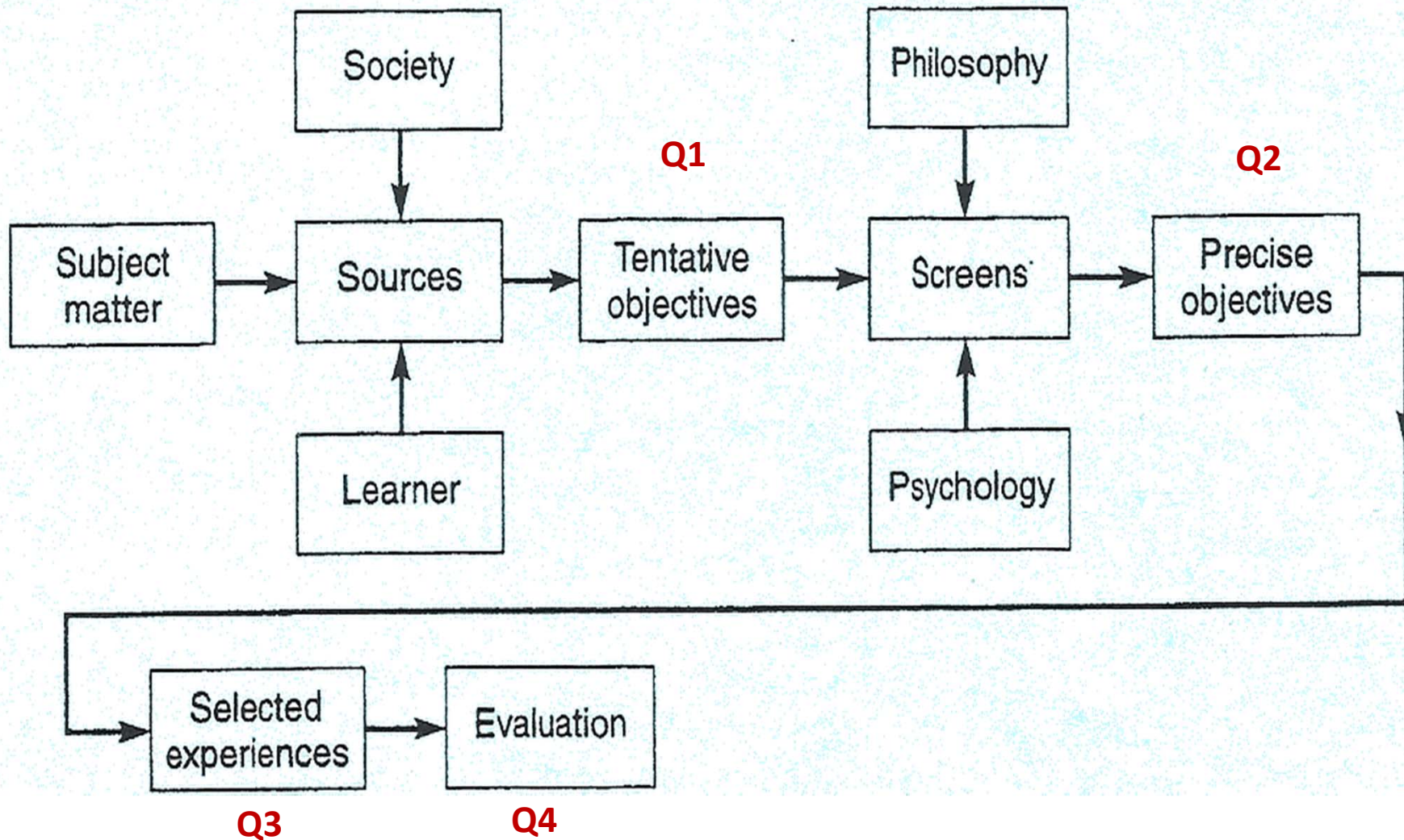
A Model of the curriculum process

กระบวนการพัฒนาหลักสูตร

เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและเป็นไปตามความ
ต้องการของท้องถิ่น

Tyler's curriculum Development Model

ที่มา: Ornstein & Hunkins (2013: 182)

HILDA TABA MODEL

1. Diagnosis of Needs

2. Formulating Objectives

3. Selecting Content

4. Organizing Content

Key Concepts
Main Ideas
Facts

5. Selecting Learning Experiences

6. Organizing Learning Experiences

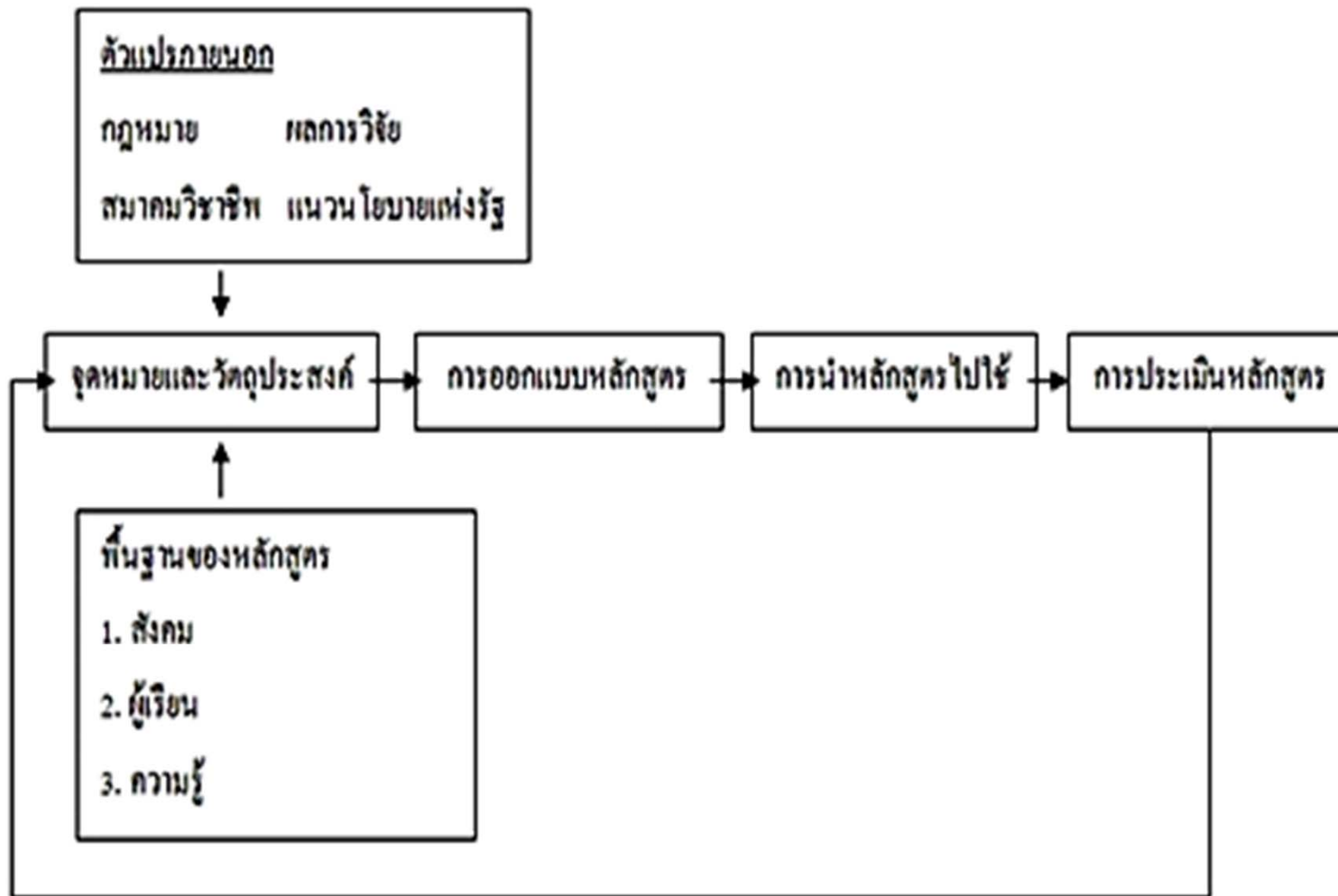
Teaching Strategies for Cognitive Development
Teaching Strategies for Affective Development

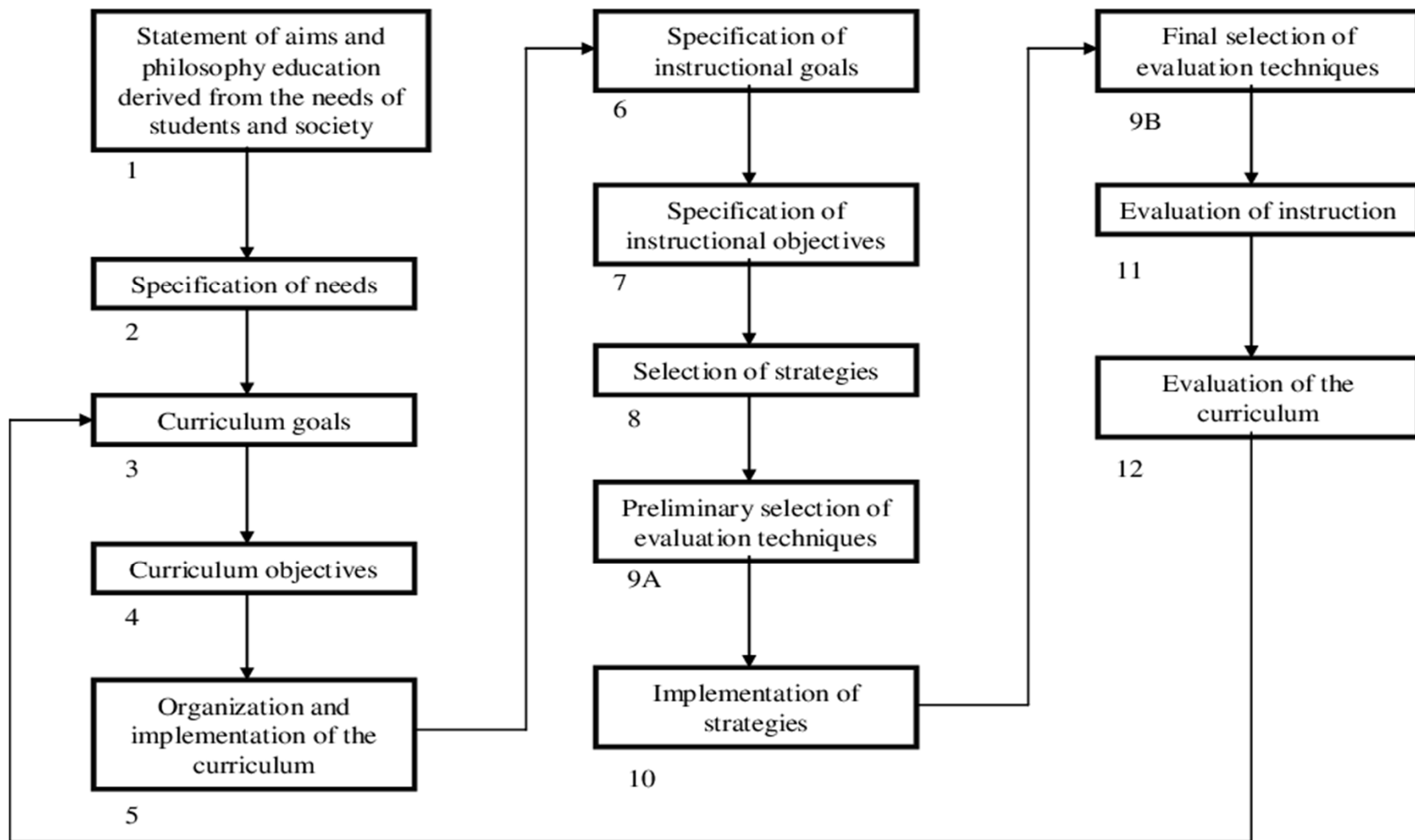
7. Evaluation

ที่มา: <http://kausapatel.blogspot.com/2016/02/hilda-taba-1962-model.html>

รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของเซลล์ร์ อเล็กซานเดอร์ และเลวิส

รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของโอเลียประกอบด้วย 12 องค์ประกอบ

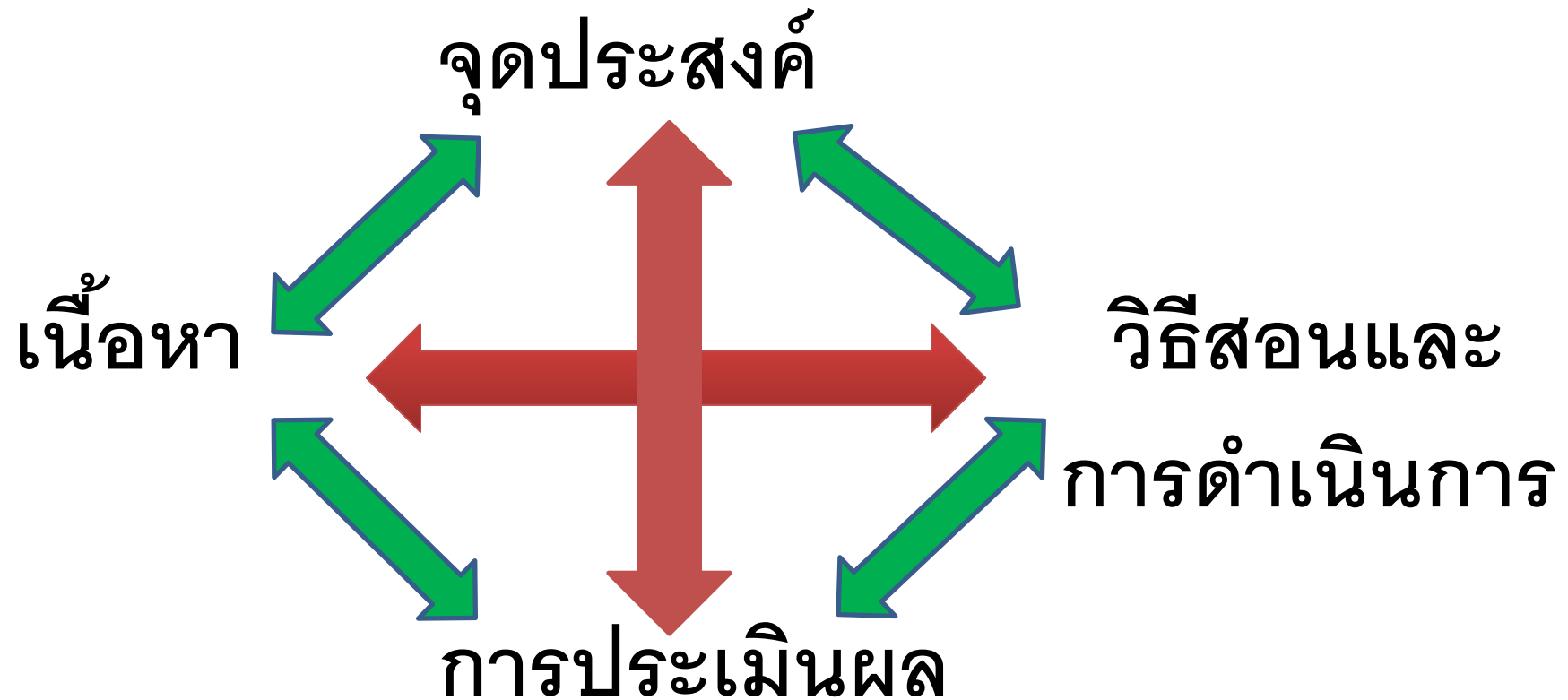

องค์ประกอบในการพัฒนาหลักสูตร

1. รายละเอียดของจุดมุ่งหมายและปรัชญาทางการศึกษา
2. การระบุความต้องการ
3. เป้าหมายของหลักสูตร
4. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร
5. การจัดโครงสร้างของหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
6. ระบุเป้าหมายของการสอน
7. การกำหนดวัตถุประสงค์ของการสอน
8. การเลือกกลวิธีการสอน
9. การเลือกเทคนิคการประเมินผลก่อนและหลังสอน
10. การนำกลวิธีไปใช้
11. การประเมินการสอน และ
12. การประเมินหลักสูตร

องค์ประกอบของหลักสูตร

ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของหลักสูตร

ปัจจัยที่จำเป็นต่อการพัฒนาหลักสูตร

ทาบ (1962)

พื้นฐานด้านสังคม วัฒนธรรม ทฤษฎีการเรียนรู้

การพัฒนาด้านสติปัญญาและสมอง ธรรมชาติของความรู้

Ornstein & Hunkins (1993)

พื้นฐานด้านปรัชญา ประวัติศาสตร์ จิตวิทยา และ

สังคมวิทยา

ปัจจัยด้านปรัชญาการศึกษา

เครื่องมือกำหนดจุดหมายของหลักสูตร แนวทางการจัดการศึกษา การเลือกและการจัดเนื้อหาและกิจกรรม การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินผลหลักสูตร

ตัวอย่าง ปรัชญาสาขาสารัตถนิยม (**Essentialism**) ยึดเนื้อหา ที่ได้มาจากมรดกทางวัฒนธรรม รักษาสิ่งต่าง ๆ ในอดีต
เรียนภาษา ประวัติศาสตร์ คำนวณ ศิลปะ ค่านิยม วัฒนธรรม
ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ

ทบทวนปรัชญาการศึกษา

ตอนที่ 1 จงพิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่าถูก (✓) หรือ ผิด (X)

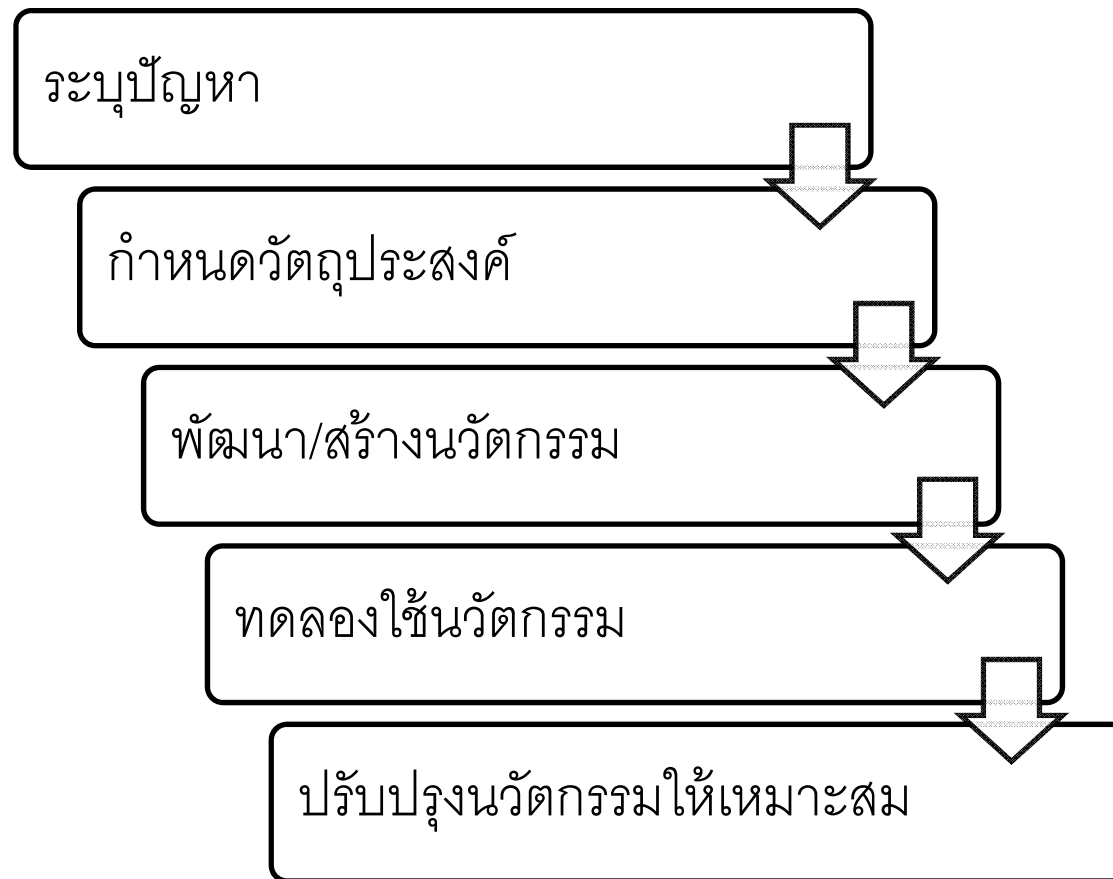
- 1. ปรัชญาพิพัฒน์นิยม มีความเกี่ยวข้องกับการค้นคว้า ทดลอง และ
ประสบการณ์ของบุคคลที่ได้เห็นในเชิงประจักษ์ เน้นการสอนให้คนยึดมั่นใน
ความจริง หรือถูกกำหนดไว้ตายตัว
- 2. ปรัชญาอัตถิภาวนิยม มีจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่ต้องการให้ผู้เรียนมี
ความเข้าใจตนเอง พัฒนาตนเองได้อย่างอิสระ ตลอดจนการมีวินัยในตนเอง
- 3. ผู้สอนที่เชื่อมั่นในปรัชญาปฏิรูปนิยมจะปลูกฝังให้ผู้เรียนลงมือแก้ปัญหา
ตามแนวการปกครองสมัยใหม่ที่คนรุ่นใหม่ต้องการเปลี่ยนเพื่อสู่โลกของการ
แข่งขันและสร้างความเปลี่ยนแปลงให้กับสังคม
- 4. ปรัชญานิรันตรนิยมมุ่งพัฒนาผู้เรียนโดยฝึกให้ใช้การอภิปราย ใช้เหตุผล
และสติปัญญาโต้แย้งกัน ดังนั้นวิชาที่เกี่ยวข้องได้แก่ ไวยากรณ์ วาทศิลป์
คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ดาราศาสตร์ ดนตรี เป็นต้น

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551

ข้อ	คำถาม	ตัวเลือก	คำตอบ
1	กิจกรรมนักเรียน	A	หลักการของหลักสูตร
2	มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มี สุขนิสัยและรักการออกกำลังกาย	B	จุดหมายของหลักสูตร
3	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	C	ความสามารถในการใช้ชีวิต
4	จิตสาธารณะ	D	ความสามารถในการแก้ปัญหา
		E	กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด
		F	กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะ ประโยชน์
		G	ช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังผลประโยชน์
		H	เข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนตามที่ โรงเรียนกำหนด

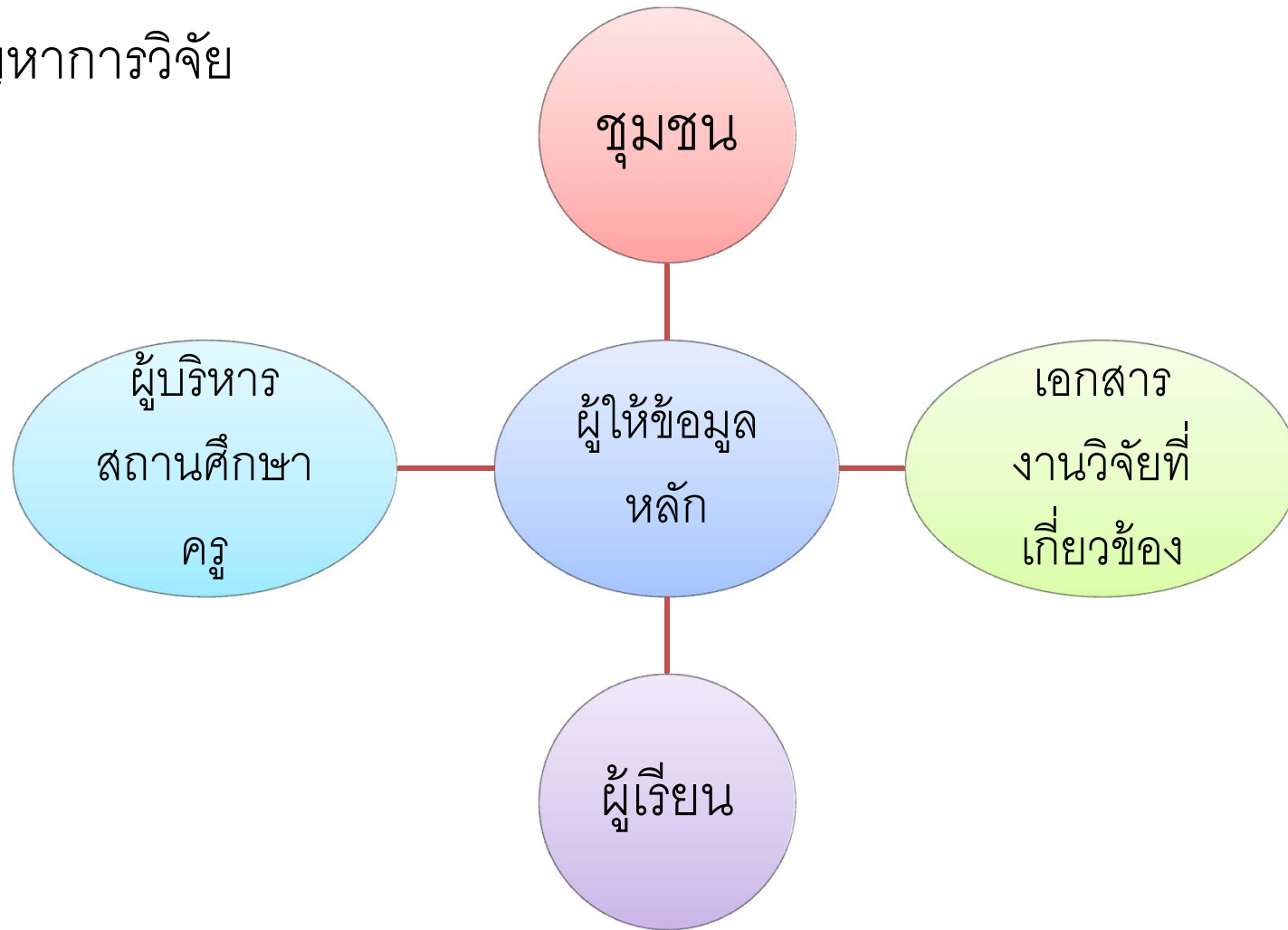
การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร

Research (R) and Development (D)

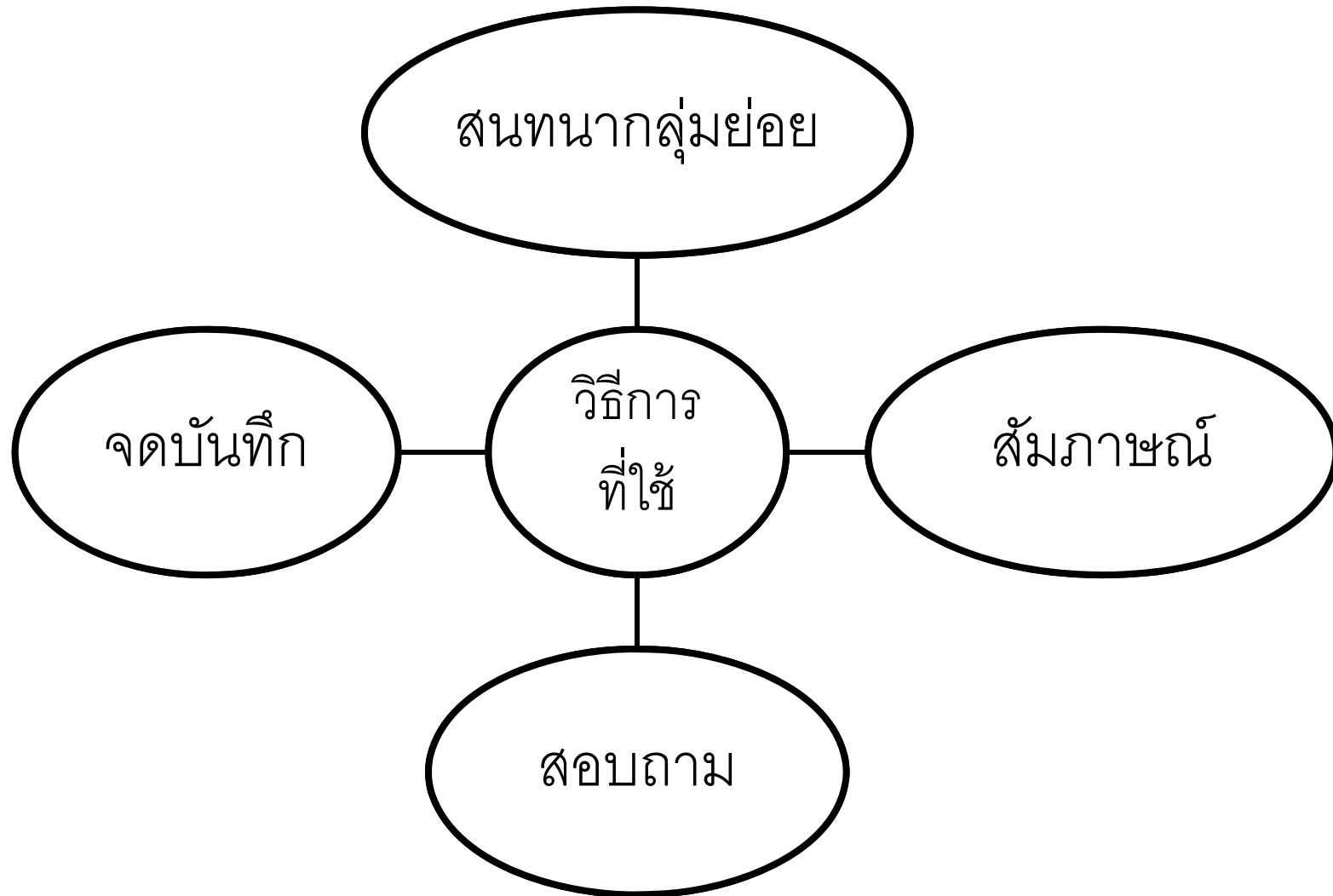

การวิจัยและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

1. ปัญหาการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

คำถาม	ขั้นตอนใดของ R & D	อธิบาย
1. การจัดทำร่างหลักสูตร	D	
2. การทดลองใช้ร่างหลักสูตร	R	
3. การปรับปรุงร่างหลักสูตรตาม คำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ	D	
4. การทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง	R	
5. การลงพื้นที่เก็บข้อมูล	R	
6. การหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัย	R	

คำถาม	ขั้นตอนใดของ R & D	อธิบาย
7. การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่	R	
8. การออกแบบนวัตกรรมหลักสูตร	D	
9. การตรวจสอบคุณภาพนวัตกรรมหลักสูตร	D	
10. การประเมินนวัตกรรมหลักสูตร	R	
11. การขยายผลนวัตกรรมหลักสูตร	R	
12. การปรับปรุงนวัตกรรมหลักสูตรที่สมบูรณ์	D	

การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร**แบบมีส่วนร่วม**

- ศึกษาสภาพปัญหาและค้นหาประเด็นร่วมกันระหว่างสถานศึกษาและชุมชน
- วิเคราะห์ปัญหาร่วมกันระหว่างสถานศึกษาและชุมชน
- กำหนดแนวปฏิบัติร่วมกัน
- ดำเนินการปฏิบัติ
- ประเมินผลการปฏิบัติ (เช่น ผลประโยชน์ที่ได้รับ)
และให้ข้อมูลป้อนกลับ

ทดสอบความรู้

1. กระบวนการวิจัยและพัฒนา มีความสอดคล้องกับข้อใด
 - ก. อริยสัจ 4
 - ข. อิทธิบาท 4
 - ค. พรหมวิหาร 4
 - ง. มรรค 8
2. ข้อใดเกี่ยวข้องกับขั้นตอนการออกแบบและพัฒนา
 - ก. ตรวจสอบความเหมาะสมของร่างหลักสูตร
 - ข. ทดลองใช้ร่างหลักสูตร
 - ค. ขยายผลของการใช้หลักสูตร
 - ง. วิเคราะห์เอกสารและประเมินความต้องการจำเป็น

คำถาม การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมนักเรียนเพื่อเสริมสร้าง คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ข้อใด **ไม่ใช่**วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ก. เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

ข. เพื่อทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม

ค. เพื่อประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรม

ง. เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาและพฤติกรรมการเรียนรู้ของ
นักเรียน

ทดสอบ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานและประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตร **ไม่เกี่ยวข้องกับวิธีการในข้อใด**

ก. วิเคราะห์เอกสาร

ข. สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง

ค. สันทนากลุ่มย่อย

ง. ปรับปรุงและแก้ไขหลักสูตร

การวิจัยและพัฒนาหลักสูตรตามทฤษฎีการศึกษาเพื่อสังคมที่ดีกว่าเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนประถมศึกษา

1. **ตัวแปรอิสระ** ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรตามทฤษฎีการศึกษาเพื่อสังคมที่ดีกว่า
2. **ตัวแปรตาม** ได้แก่ จิตสาธารณะของนักเรียน

ที่มา: ดนุชา ปนคำ , วลัย อิศรางกูร ณ อยุธยา , สำลี ทองธิว (2556). วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย

การวิจัยและพัฒนาหลักสูตรตามทฤษฎีการศึกษาเพื่อสังคมที่ดีกว่าเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนประถมศึกษา

3. องค์ประกอบของ หลักสูตรมีดังนี้ วิสัยทัศน์ หลักการ จุดมุ่งหมาย มาตรฐานและตัวชี้วัด สาระและสาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ โครงสร้างเวลา แนวการจัดการเรียนรู้ แนวการวัดและประเมินผล และสื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้
4. ตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรและเอกสารหลักสูตร โดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน นำความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงหลักสูตรและเอกสารหลัก

การวิจัยและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น
เพื่อพัฒนาความรู้ด้านอาชีพของนักเรียน

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ขั้นตอนของการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผลการวิจัย